

WYKORZYSTANIE DANYCH SATELITARNYCH DO MONITOROWANIA POŻARÓW W LASACH

Agata Hościło & Konrad Turlej
Centrum Teledetekcji, Instytut Geodezji i Kartografii

kontakt: agata.hoscilo@igik.edu.pl

W Europie w ostatnim dziesięcioleciu obserwuje się wzrost liczby pożarów. Statystyki dostarczane przez Joint Research Centre we Włoszech pokazały, że Polska jest trzecim krajem w Europie (po Portugalii i Hiszpanii) pod względem liczby pożarów. Ponad 60% wszystkich pożarów odnotowanych w Europie Centralnej i Wschodniej wystąpiło w Polsce w okresie 1991-2001 (Szczygiel i in. 2009). Informacje o pożarach w Polsce gromadzone są w Krajowym Systemie Informacji o Pożarach Lasów (KSIPL) w Instytucie Badawczym Leśnictwa. KSIPL jest częścią Europejskiego Systemu Informacji o Pożarach Lasu (EFFIS) i jest jedynym źródłem informacji o sytuacji pożarowej w Polsce.

- b) wykorzystanie wysokorozdzielczych zdjęć satelitarnych rejestrowanych w paśmie widzialnym i radarowym do określania zasięgu pożarów;
- c) badanie tempa odradzania się roślinności po pożarze;
- d) oszacowanie intensywności pożarów oraz obliczenie strat węgla i emisji gazów ułatwiających się w wyniku spalania biomasy.

Dane satelitarne:

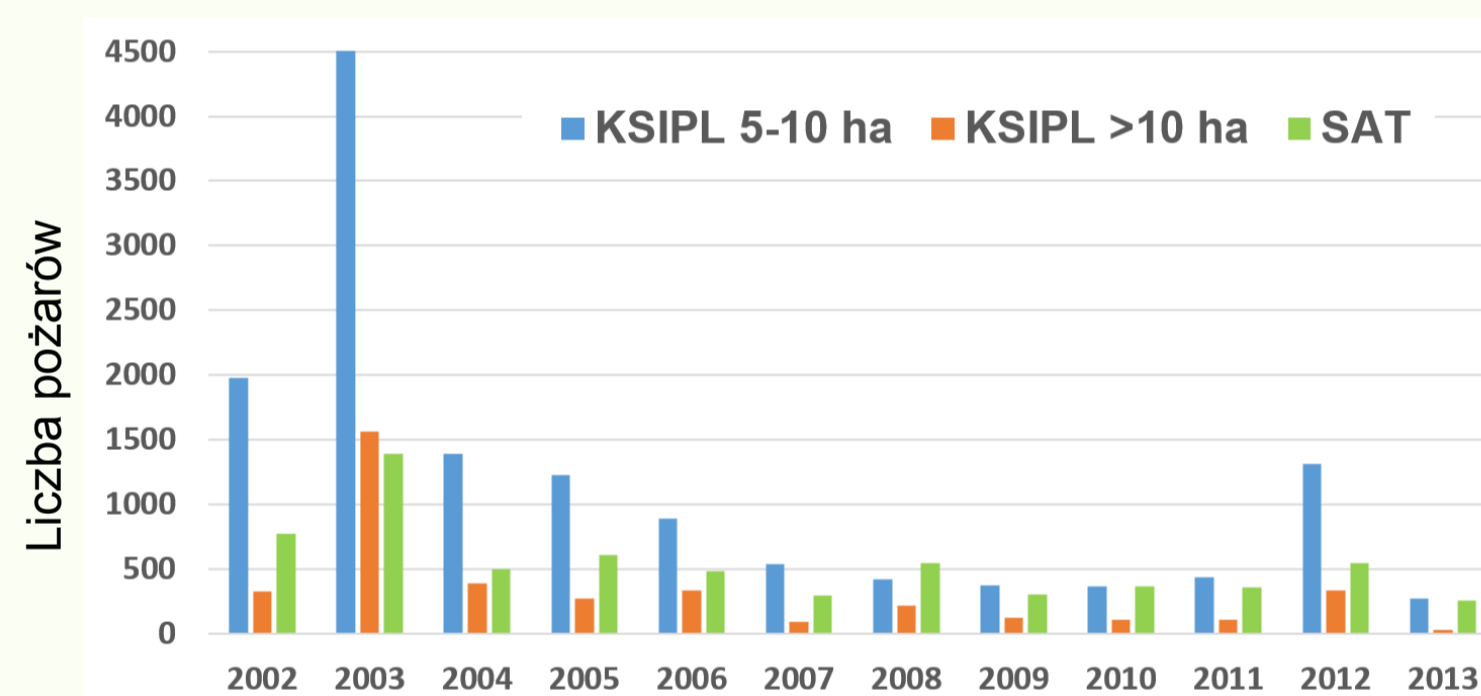
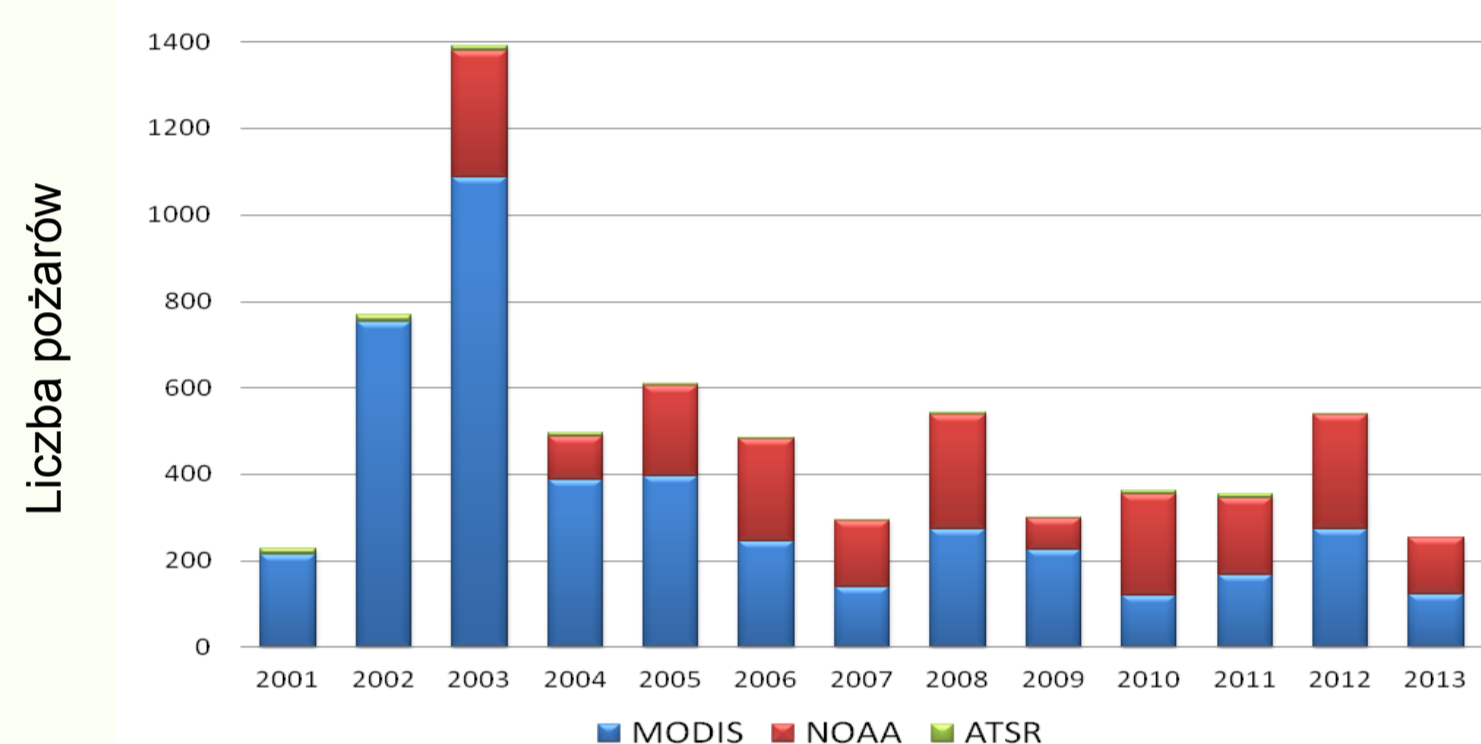
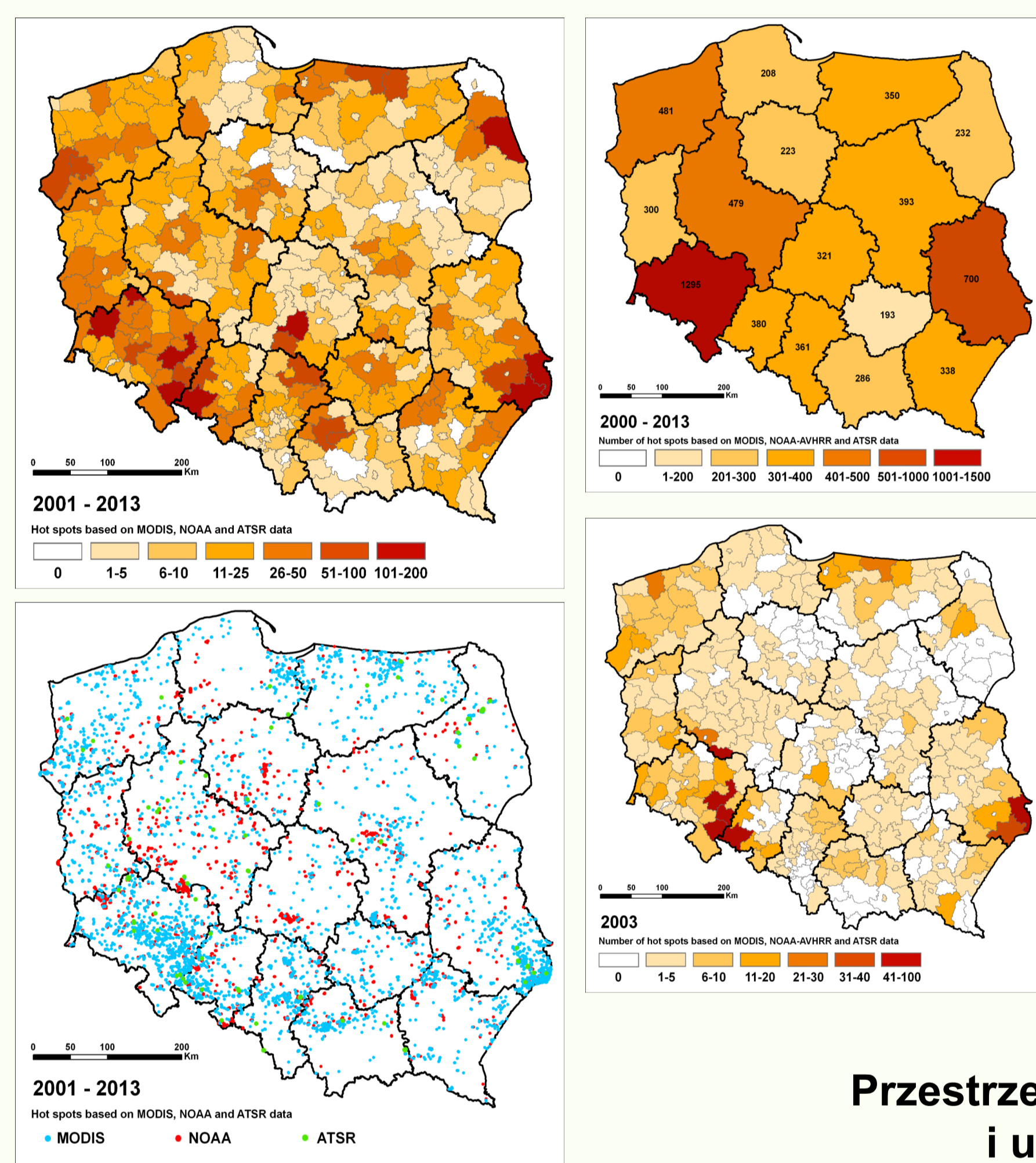
- Produkt 'Active Fire' z MODIS Terra i Aqua, AVHRR/NOAA oraz ATSR/Envisat
- Produkt 'Burned area' z MODIS Terra i Aqua
- Produkt 'Fire Radiative Power' z MODIS Terra i Aqua oraz z SEVIRI umieszczonego na satelicie Meteosat Second Generation (MSG).

Badania obejmują okres od 2001 do 2014 roku.

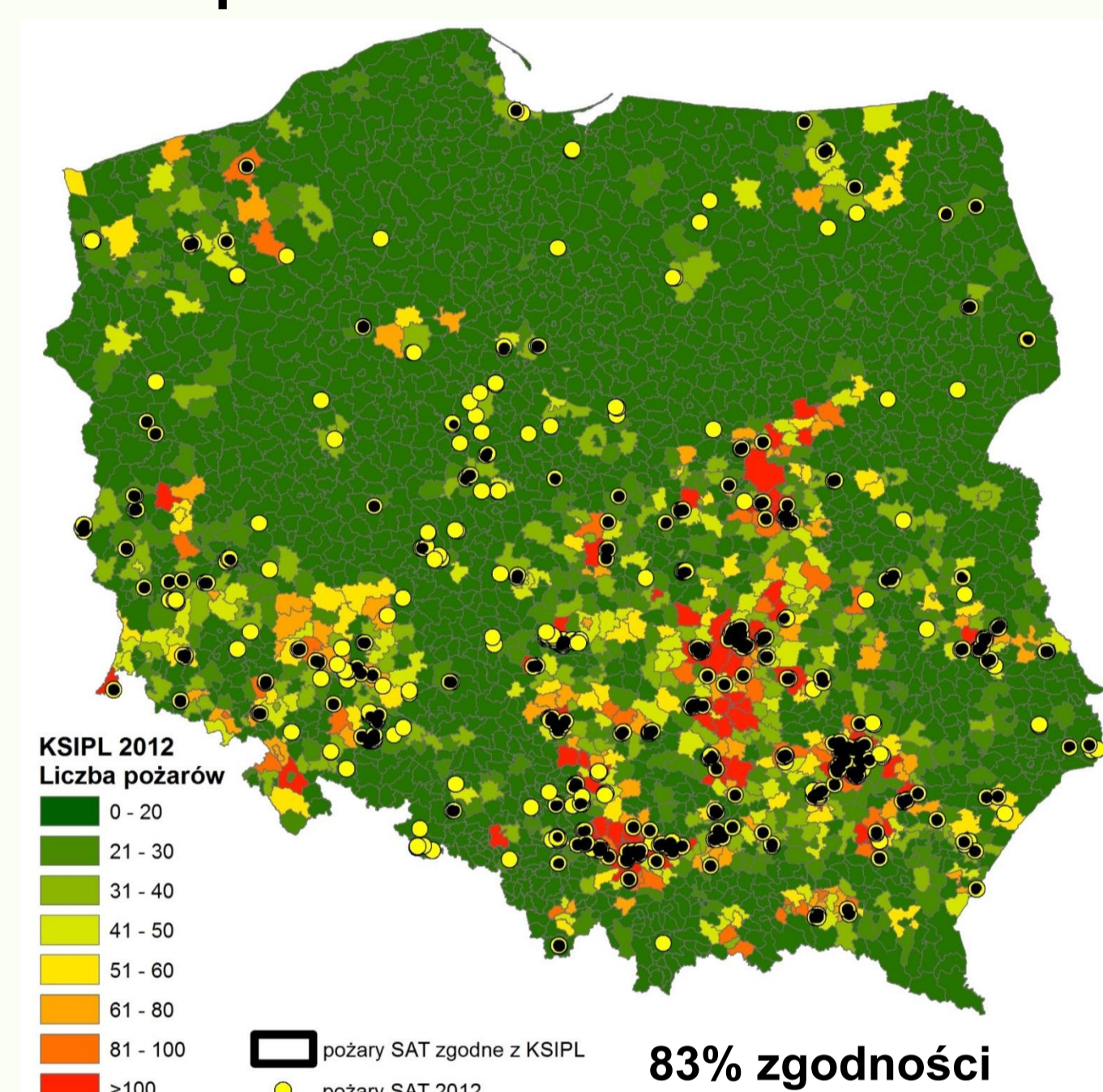
Celem naszych badań jest :

- a) sprawdzenie możliwości wykorzystania danych satelitarnych do wykrywania pożarów oraz określenia przestrzenno-czasowego rozkładu pożarów w Polsce na podstawie dostępnych produktów satelitarnych zwanych 'aktywnymi pożarami' oraz sprawdzenie zgodności z istniejącą bazą KSIPL;

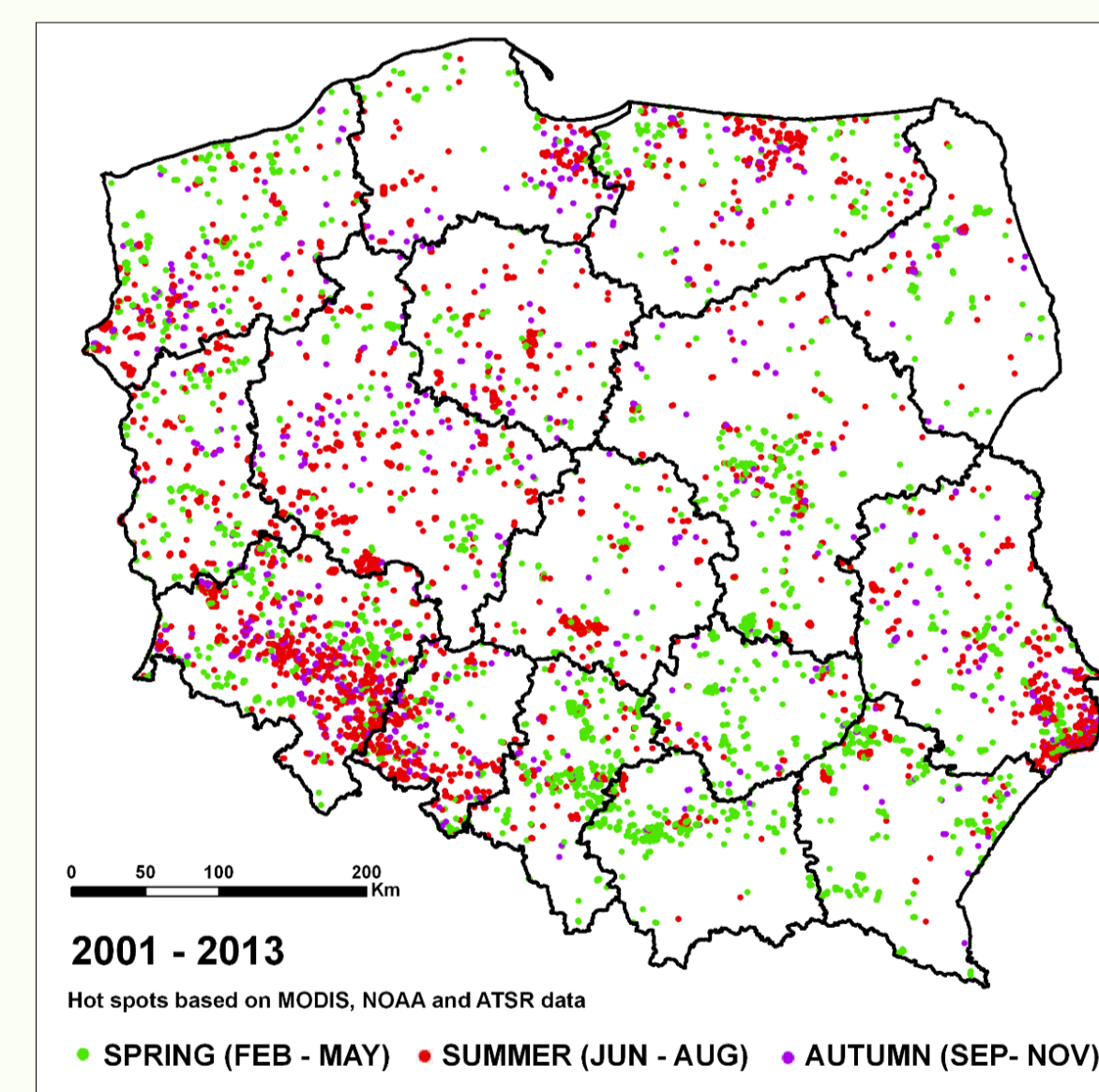
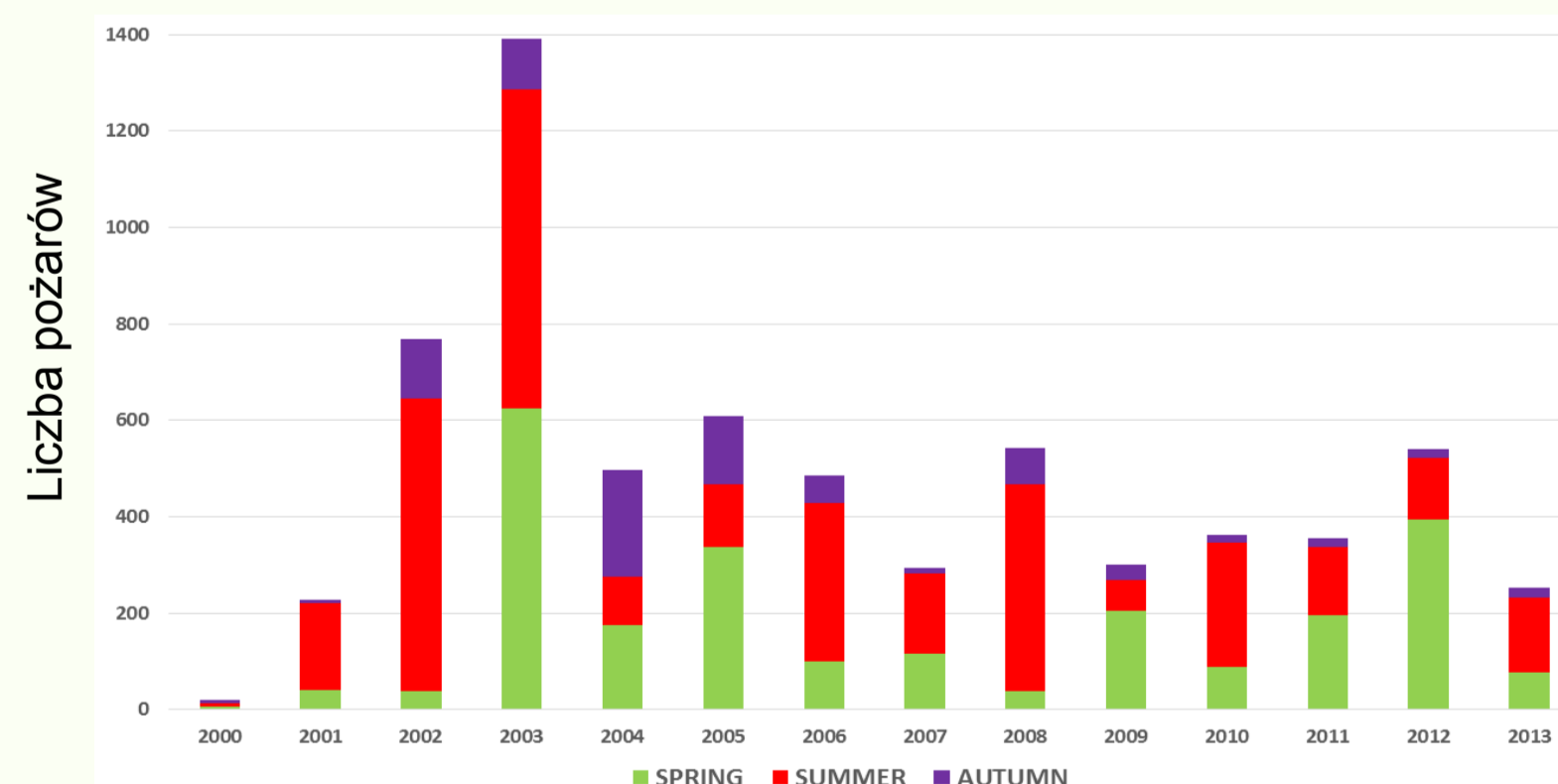
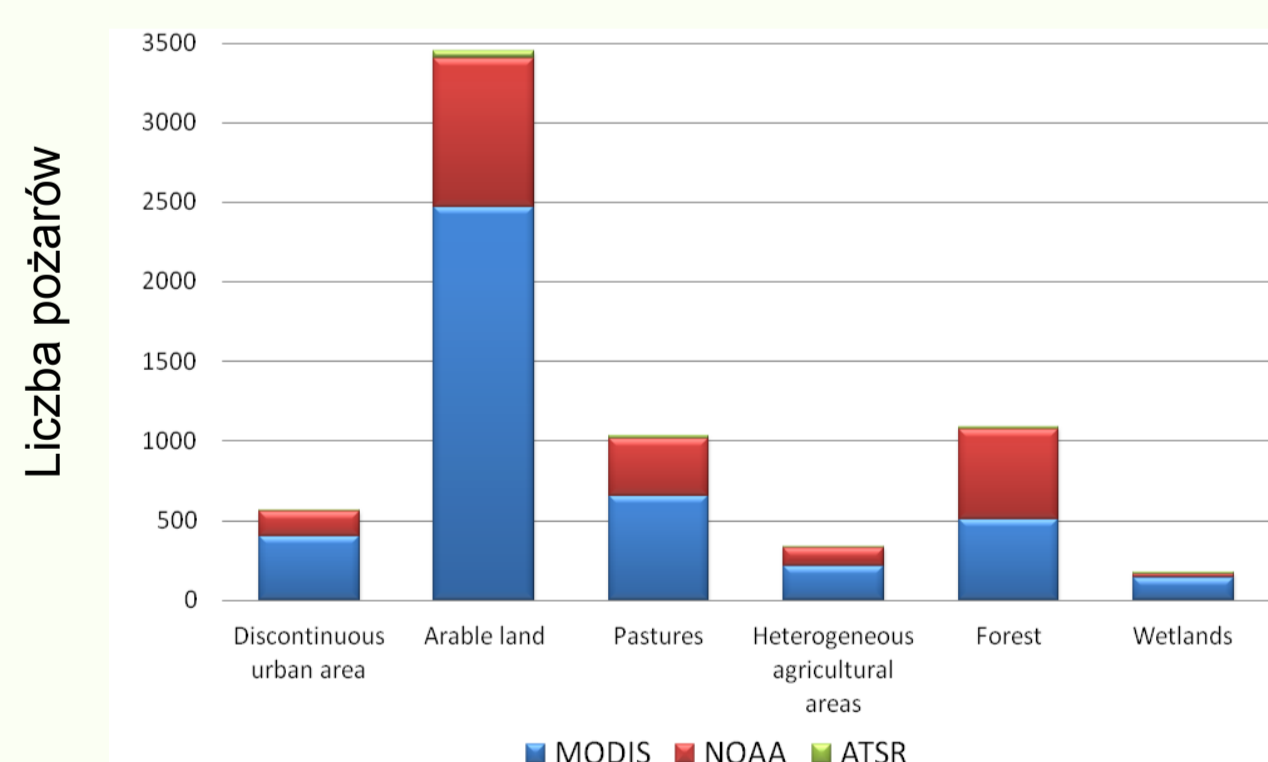
Przestrzenno-czasowy rozkład pożarów zarejestrowanych przez MODIS, AVHRR i ATSR w okresie 2001 - 2013

Porównanie pożarów SAT z pożarami z KSIPL dla 2012 r

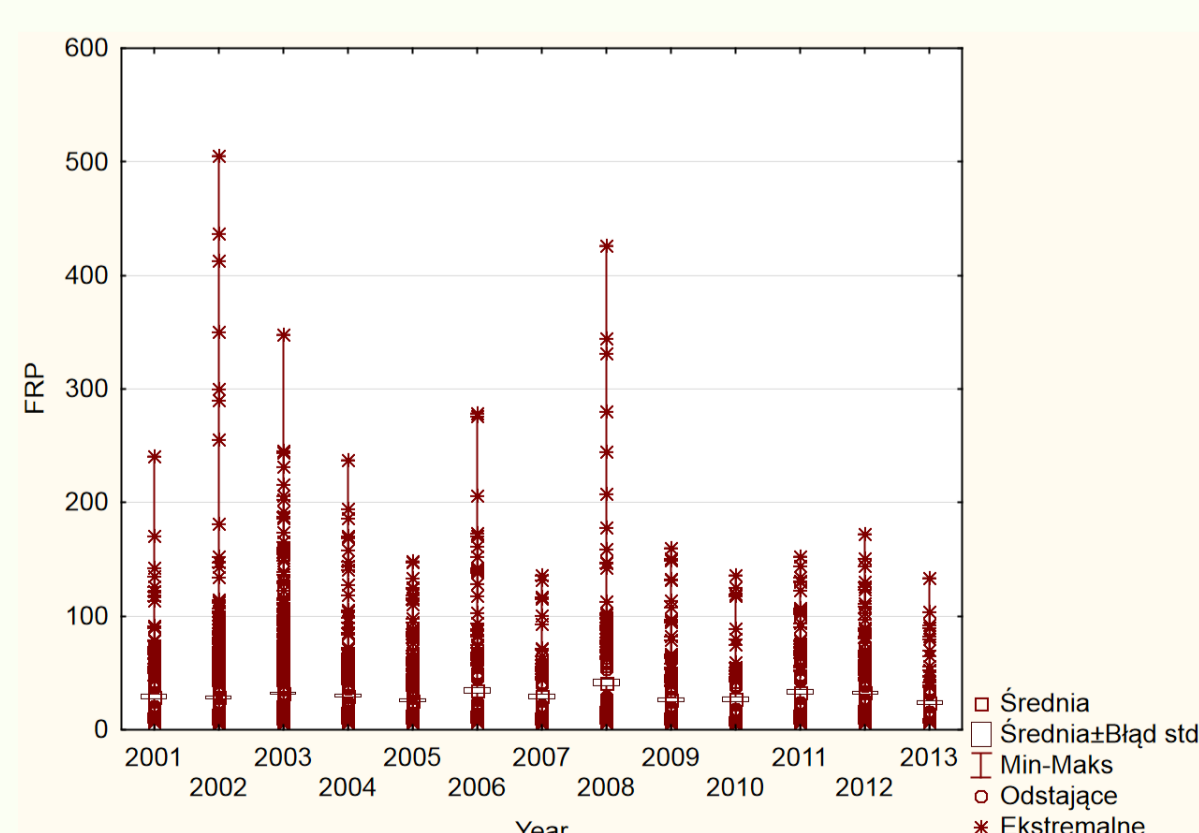
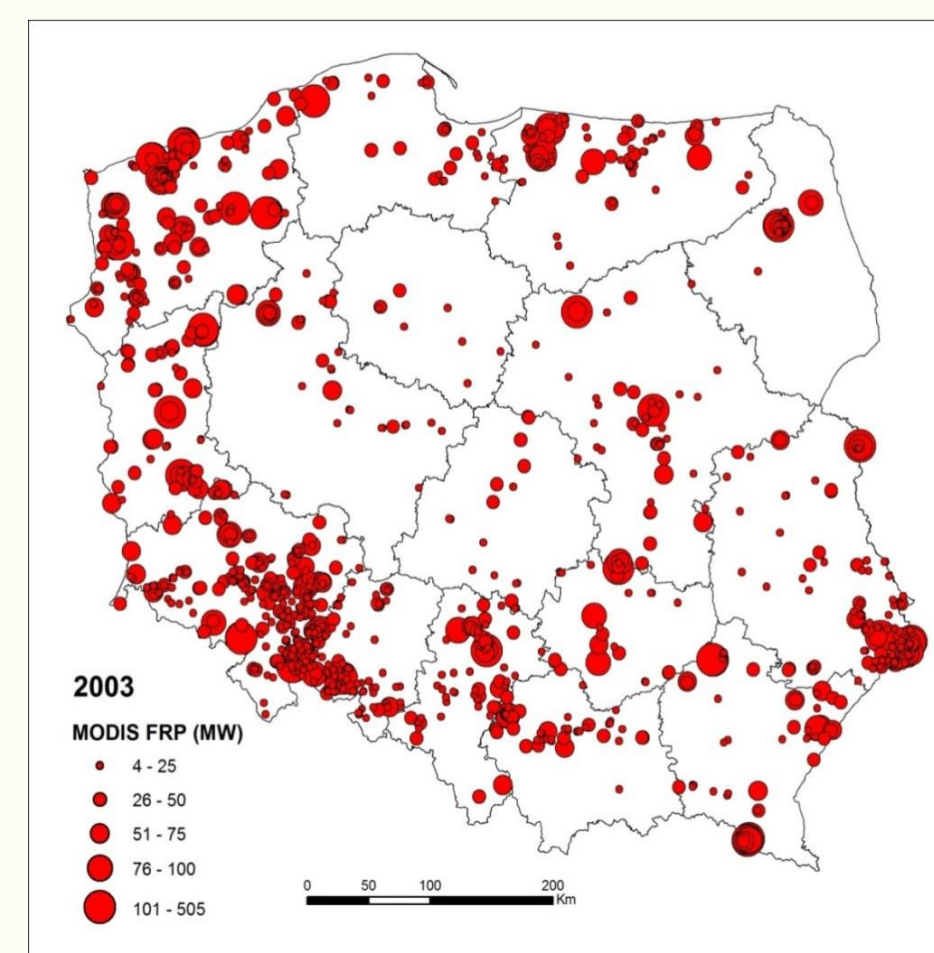

Przestrzenny rozkład pożarów SAT wg sezonów i użytkowania ziemi z CORINE 2006

Fire Radiative Power (FRP) jest miarą ilości ciepła radiacyjnego emitowanego w określonym czasie przez pożar (Kaufman i in., 1998). Dane FRP dostarczają informacji niezbędnych do ilościowego określania intensywności pożarów na całej kuli ziemskiej. FRP jest wyznaczany na podstawie danych rejestrowanych przez satelity w paśmie środkowej podczerwieni (ok. 3,9 μm). Ilość uwalnianego ciepła zależy od ilości i rodzaju masy palnej (biomasy). FRP jest mierzone w Mega Watach.

FRP grouped per fire seasons

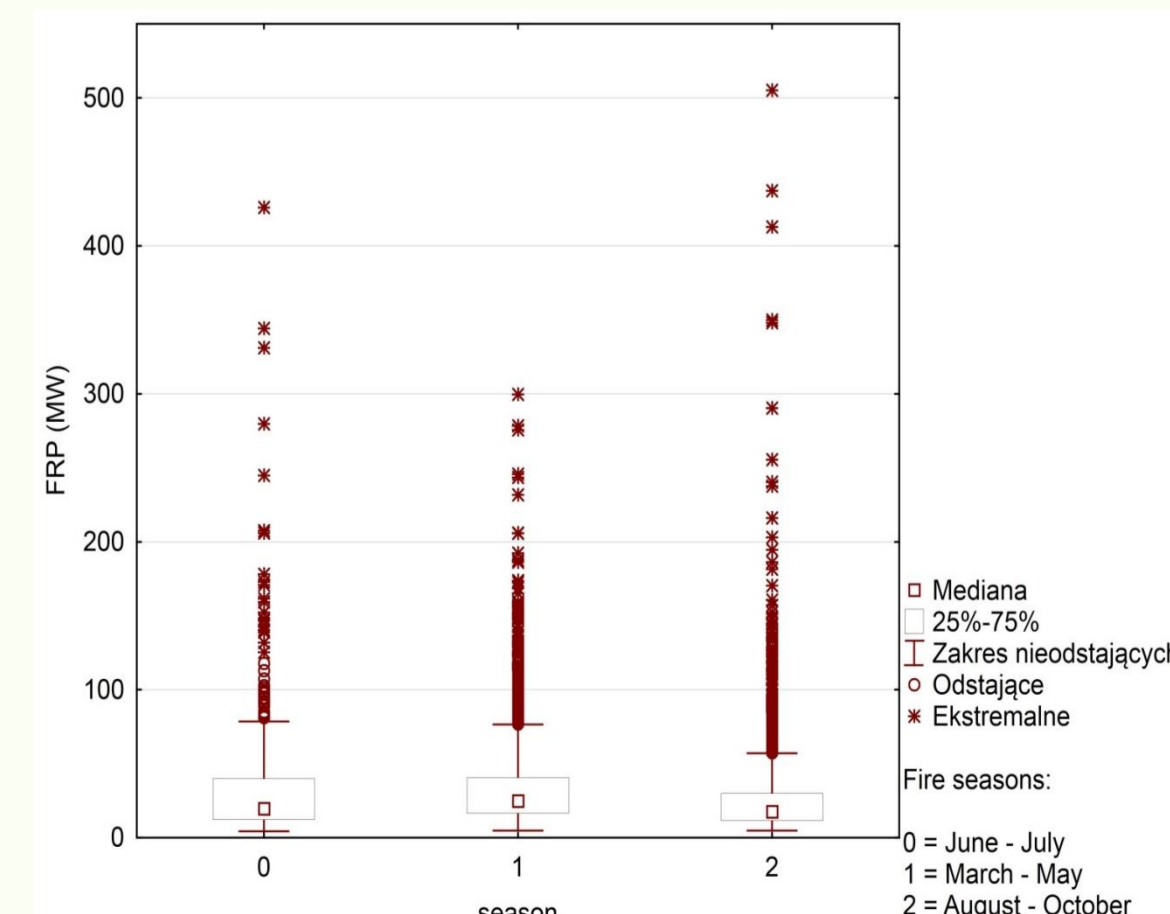

FRP wg typu pokrycia terenu

LC type	No of cases	Mean	Sum	SD	Min	Max	Q25	Median	Q75
Discontinuous urban area	399	27,6	11029	30,0	4,4	344,4	10,9	18,3	32,1
Arable land	2471	27,9	68954	31,1	4,9	437,3	12,4	19,2	31,2
Grassland	658	36,3	23859	39,4	4,9	505,2	15,9	24,8	40,9
Heterogeneous agricultural area	215	30,9	6644	31,5	5,7	240,4	14,2	21,5	33,2
Forest	511	35,1	17932	35,4	6,0	299,8	14,2	23,4	40,4
Wetlands	142	45,1	6407	30,7	8,1	231,8	24,7	39,7	53,8

FRP wg sezonów

	No of cases	Mean	Sum	SD	Min	Max	Q25	Median	Q75
Spring fires	1802	34,5	62232	30,9	4,9	299,8	16,5	25,0	40,6
Autumn fires	2135	26,5	56613	31,4	4,9	505,2	11,6	17,8	29,9
Summer fires	459	34,8	15979	45,0	4,4	426,0	12,2	19,7	39,8

Podziękowanie: IBL za udostępnienie danych z KSIPL; NASA/LANCE - FIRMS za dostarczenie danych MODIS active fire/hot spots. Badania finansowane są przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej (poprzez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) oraz przez Europejską Agencję Kosmiczną (ESA) w ramach projektu PECS (Plan for European Cooperating States).